

Afgørelse

Ved e-mail af 17. januar 2019 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte praksisudvalget på *institutionen* (forskningsinstitutionen) en anmeldelse indgivet af *anmelder* (anmelder) vedrørende *anmeldte* (anmeldte), idet anmelder påstår, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnet bad anmelder om flere oplysninger i sagen, og anmelder fremlagde yderligere oplysninger den 29. maj 2019, hvorefter anmeldelsen anses for endeligt oversendt til nævnet denne dato.

Anmelder gør gældende, at anmeldte har plagieret i det videnskabelige produkt

Produktet

ved at have tilegnet sig tekst uden retmæssig kreditering af

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 2.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 3.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 4.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 5.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 6.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 7.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 8.

[*navn på kilde udeladt*], kilde nr. 9.

Da produktet – hvori det hævdes, at der er plagieret – blev offentliggjort, var anmeldte bivejleder for tidligere ph.d.-studerende [*navn udeladt*] (den ph.d.-studerende). Efter offentliggørelsen af produktet indleverede den ph.d.-studerende sin afhandling [*titel på afhandling udeladt*] til forsvar for ph.d.-graden. I sag 2018-03 fastslog nævnet, at den ph.d.-studerende i en række tilfælde i sin afhandling havde plagieret og dermed havde handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

7. februar 2020

Kontakt til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed sker via:

Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
nvu@ufm.dk

Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200
Fax 3544 6201
sfu@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 2019-02

Ref.nr. 19/11809

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen på sit møde den 12. december 2019 og har herefter på skriftligt grundlag truffet afgørelse om, at anmeldte ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer, dr.jur., ph.d. Jens Hartig Danielsen (formand), professor, ph.d. Hanne Andersen, professor, ph.d. Dorte Hammershøi, professor, dr.med. Jørn Hounsgaard, professor, ph.d. Anne-Mette Hvas, professor, ph.d. Klemens Kappel, forskningsdirektør, ph.d. Ole Kirk, professor, dr.jur. Helle Bødker Madsen og programchef, ph.d. Anders Smith.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed og anmeldtes bemærkninger hertil

Anmelder har til støtte for anmeldelsen navnlig anført, at anmeldte var medforfatter til produktet samt medvejleder på den ph.d.-studerendes ph.d.-afhandling. Produktet blev i forbindelse med indgivelse af ph.d.-afhandlingen scannet i anti-plagieringssystemet iThenticate. Scanningen viste en lang række tilfælde af tekstsammenfald eller næsten direkte tekstsammenfald med andre kilder.

Anmeldte har heroverfor anført, at den ph.d.-studerende skrev hele produktet, hvilket også fremgår af medforfattererklæringen. Endvidere blev den ph.d.-studerende under arbejdet med produktet vejledt med en publikation om god videnskabelig praksis. Anmeldte har endeligt anført, at hun havde adskillige møder med den ph.d.-studerende, hvor den ph.d.-studerende demonstrerede stor viden om produktets emne, hvorfor hun ikke var opmærksom på, at produktet ikke havde behørig og præcise henvisninger.

Retsgrundlag

Sagen er blevet behandlet efter lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at:

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Plagiering omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 4:

Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 4, vedrørende plagiering:

Definitionen af plagiering forventes bl.a. at omfatte tilfælde af uberettiget tilegnelse af forskning, herunder eksempelvis afskrift uden kreditering af den reelle ophavsmand eller uretmæssig angivelse af bidrag til den pågældende forskning. Det forventes, at et væsentligt parameter i vurderingen af, om der er foretaget plagiering, vil være, om der er sket en vildledning i forhold til forskerens egen indsats i forbindelse med det videnskabelige produkt. Af hensyn hertil er det også alene tilegnelsen af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering, der vil blive vurderet som omfattet af uredelighedsbegrebet. Selvplagiering i form af eksempelvis genbrug af egne tidligere anvendte tekstplasser og lignende vil derimod alene kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det forventes endvidere, at forfatterskabstvister som udgangspunkt vil blive håndteret som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor at blive anset som videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, vedrørende forsæt eller grov uagtsomhed:

Det foreslås endvidere, at fabrikering, forfalskning eller plagiering skal være begået forsætligt eller groft uagtsomt af den pågældende forsker, før forholdet kan anses for videnskabelig uredelighed. Forslaget indebærer, at en forsker skal have begået det eller de forhold, der anses som fabrikering, forfalskning eller plagiering, med forsæt eller ved grov uagtsomhed.

[...]

Efter lovforslaget skal tilregnellesvurderingen i relation til videnskabelig uredelighed således foretages i henhold til dansk rets sædvanlige forståelse af begreberne forsæt og grov uagtsomhed, uden at denne vurdering skærpes yderligere.

Nævnets vurdering af sagen

Produktet

Produktet er en artikel, der er et bidrag til en videnskabelig antologi, og angiver blandt andre anmeldte og den ph.d.-studerende som forfattere. Herefter og på grundlag af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter finder nævnet, at der er tale om et videnskabeligt produkt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 6.

Anmeldelsens udformning

Det følger af nævnets praksis, at der i definitionerne af videnskabelig uredelighed og plagiering, både efter de gamle regler for Udvalgene for Videnskabelig Uredelighed og de nye regler for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, ligger et krav om, at der skal være sket en egentlig uberettiget tilegnelse af konkrete resultater m.v., som kan tilskrives en tidligere ophavsmand, uden at denne behørigt krediteres i den senere publikation. Det skal således være muligt konkret at påvise, at f.eks. en unik forskningsidé eller tekst er kopieret og anvendt uden kreditering, i modsætning til f.eks. situationer, hvor forskere udgiver publikationer om samme emne efter gængse metoder inden for feltet, se senest nævnets afgørelse af 7. juni 2018 i sag nr. 2017-01.

En anmeldelse, hvor det gøres gældende, at der foreligger plagiering af eksempelvis en tekst, bør derfor angive præcist, hvor i det videnskabelige produkt, den plagierede tekst findes, og præcist angive fra hvilket videnskabeligt produkt og hvor i det pågældende produkt den plagierede tekst er taget. Hvis anmeldelsen vedrører flere tilfælde af plagiering, bør anmeldelsen indeholde præcise oplysninger om samtlige tilfælde.

Den samlede anmeldelse opdeler de anmeldte forhold i 2 grupper:

1. Tekstsammenfald eller næsten direkte tekstsammenfald uden kildeangivelse
2. Tekstsammenfald med angivelse af kilden, men uden gengivelse af, at der er tale om direkte afskrift.

Nævnet har ved afgørelsen taget udgangspunkt i 8 tilfælde, som anmelder særligt har redegjort for i sin anmeldelse.

Almindelige bemærkninger om plagiering

Nævnet bemærker almindeligt, at der som udgangspunkt er en begrundet mistanke om plagiering, når et stykke af en tekst, der er af en vis længde, er overtaget fra en anden tekst, der typisk er skrevet af en anden forfatter, uden retmæssig kreditering, det vil sige uden tydelig kildeangivelse og markering. En læser må således ikke være i tvivl om, hvilke tekststykker der er forfatterens egne, og hvilke der er citerede eller parafraserede. Hvis der er foretaget tydelig kildeangivelse og markering ved ordret gengivelse (f.eks. kursivering eller citationstegn), er der ikke tale om plagiering.

Korrekt parafrasering indebærer, at en forfatter bearbejder andre forfatteres tanker og ideer og formulerer dem med egne ord og egen sætningsstruktur samt med kildehenvisning til de arbejder, hvor disse tanker og ideer er beskrevet. Hvis der alene er sket en mindre ombytning af ord og sætninger, samt ændring af ord med synonymer, er der tale om plagiering, hvis der ikke krediteres retmæssigt (kildeangives).

Almen kendt viden kan beskrives uden kildeangivelse, uden at der herved foreligger plagiering. Almen kendt viden kan defineres som viden, som man regner med, at alle inden for en bestemt gruppe eller et regionalt, institutionelt eller fagligt fællesskab kender. Det kan være fakta om f.eks. geografi, historie, fysik, sprog eller litteratur. Ordret eller tekstnær gengivelse af andre forfatteres tekst med baggrundsviden skal krediteres ophavsmanden.

Se hertil i det hele Udvalgene for Videnskabelig Uredeligheds afgørelse af 2. december 2014, sag nr. 13/017306-57.

De enkelte tilfælde

I tilfælde nr. 1 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.185, har plagieret fra kilde nr. 2.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 185	Kilde side 1-2
<i>[Tekstafsnit udeladt, 145 ord].</i>	<i>[tekstafsnit udeladt, 185 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 2 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.186, har plagieret fra kilde nr. 3.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 186	Kilde side 2
<i>[tekstafsnit udeladt, 152 ord].</i>	<i>[tekstafsnit udeladt, 187 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 3 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.185, har plagieret fra kilde nr. 4.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 185	Kilde side 27
<i>[Tekstafsnit udeladt, 102 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 109 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 4 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.197, har plagieret fra kilde nr. 5.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 197	Kilde 5
<i>[Tekstafsnit udeladt, 93 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 92 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 5 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.186-187, har plagieret fra kilde nr. 6.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 186-187	Kilde side 21
<i>[Tekstafsnit udeladt, 70 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 69 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 6 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.183 og 186, har plagieret fra kilde nr. 7.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 183	Kilde side 240
<i>[Tekstafsnit udeladt, 47 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 50 ord].</i>

Produktet side 186	Kilde side 240
<i>[Tekstafsnit udeladt, 74 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 51 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 7 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.185, har plagieret fra kilde nr. 8.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 185	Kilde 8
<i>[Tekstafsnit udeladt, 64 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 63 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 8 er det i anmeldelsen blandt andet anført, at anmeldte i produktet, s.184, har plagieret fra kilde nr. 9.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret i to kolonner med henblik på sammenligning.

Produktet side 184	Kilde 9
<i>[Tekstafsnit udeladt, 62 ord].</i>	<i>[Tekstafsnit udeladt, 54 ord].</i>

På dette grundlag er det dokumenteret, at produktet – som anmeldte er medforfatter til – i de tekstafsnit, der er citeret ovenfor, indeholder tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

Sammenfatning

Produktet, som anmeldte er medforfatter til, indeholder i en række tilfælde tekst fra forskellige kilder uden at kreditere disse, se tilfælde nr. 1-8.

Af medforfattererklæringen fremgår det, at:

The PhD student contributed to defining the overall problem and proposed the core scientific idea to solve it. The PhD student wrote the entire draft version of the paper, and revised it according to co-author # 2 comments. Further, co-author # 3, helped the PhD student to interpret the results from the lab.

Herefter og på grundlag af anmeldtes oplysninger om forløbet i forbindelse med udarbejdelsen af produktet, og oplysningerne i sag 2019-01 om den sidste del af vejledningen af den ph.d.-studerende i forbindelse med dennes ph.d.-projekt, finder nævnet samlet, at anmeldte ikke har handlet med forsæt eller groft uagtsomt, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 1.

På denne baggrund finder nævnet, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, jf. lovens § 16, stk. 1.

Efter sagens oplysninger vurderer nævnet, at sagen kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis. Nævnet oversender derfor sagen til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Jens Hartig Danielsen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til forskningsinstitutionen.